

Η Τουρκική γεωστρατηγική και οι Ορίζουσες Σταθμοί.

Μπαλτζώης Ιωάννης*

Ο Κινέζος φιλόσοφος και στρατηγός Σουν Τσου, στην πραγματεία του “Η Τέχνη του Πολέμου”, που γράφτηκε πριν 2.500 χρόνια, παροτρύνει τον ηγέτη να μάθει καλά τον εχθρό του, καθώς και τα σχέδιά του για να μπορεί να τον αντιμετωπίσει επιτυχώς. Σε ένα από αυτά λέει: *«Ανακαλύψτε τα σχέδια του εχθρού και θα ξέρετε ποια στρατηγική θα είναι επιτυχής και ποια όχι»*. Ας το πούμε προκαταβολικά. Η Τουρκία δεν είναι απρόβλεπτη. Η τουρκική γεωστρατηγική έχει διαμορφωθεί σταδιακά, αλλά είναι διακηρυγμένη και εξαρχής ήταν επεκτατική.

Μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974, είναι σαφές ότι κυρία απειλή για την Ελλάδα προέρχεται από την Τουρκία. Η γειτονική χώρα συστηματικά και συνεχώς έχει μεταβληθεί σε πηγή κινδύνων για τα γειτονικά της κράτη. Οι ενεργειακές εξελίξεις και οι αντίστοιχοι σχεδιασμοί στην Ανατολική Μεσόγειο, που δεν συμπεριλαμβάνουν την Τουρκία, σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες τριμερείς συνεργασίες (Ελλάδα-Κύπρος-Αίγυπτος, Ελλάδα-Κύπρος-Ισραήλ και Ελλάδα-Κύπρος-Ιορδανία) –αν κι αυτές έχουν ατονήσει κάπως το τελευταίο διάστημα– της προκαλούν νευρικότητα. Το ίδιο και η εκτόξευση των ελληνοαμερικανικών σχέσεων στο καλύτερο επίπεδο τις τελευταίες δεκαετίες.

Η τουρκική γεωστρατηγική ξεδιπλώνεται επιθετικά σε έξι μέτωπα:

- Πρώτον, **στην Συρία**, εισβάλλοντας τρεις φορές σε τρεις περιοχές ξένης χώρας κι απειλώντας αυτό τον καιρό να εισβάλει και πάλι.
- Δεύτερον, **στη Λιβύη**, όπου με την αποφασιστική στρατιωτική επέμβασή της άλλαξε την πορεία του εκεί εμφυλίου πολέμου.
- Τρίτον, **στο βόρειο Ιράκ**, όπου πραγματοποιεί συχνές επιχειρήσεις εναντίον του ΡΚΚ.
- Τέταρτον, **στον Καύκασο**, όπου με την επέμβασή της έδωσε τη νίκη στους Αζέρους εναντίον των Αρμενίων.
- Πέμπτον, **στην κυπριακή ΑΟΖ**, με τις πειρατικές έρευνες και γεωτρήσεις.
- Έκτον, **στο ελληνοτουρκικό μέτωπο** με την αμφισβήτηση ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων και με συνεχείς απειλές για αποστρατικοποίηση και την ελληνική κυριαρχία στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου.

Και σήμερα η Τουρκία συνεχίζοντας την αμφισβήτηση των ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων, προχώρησε στην παράνομη δέσμευση περιοχής ανάμεσα σε Σκύρο και Ψαρά για ασκήσεις της πολεμικής της αεροπορίας και ναυτικού από την Δευτέρα έως και τις 31 Αυγούστου. Η Ελλάδα φυσικά και απάντησε πως η δέσμευση είναι άκυρη, καθώς η Τουρκία δεν έχει καμία δικαιοδοσία εντός του FIR Αθηνών.

Η τουρκική γεωστρατηγική

Πρόκειται δηλαδή για μοναδική περίπτωση χώρας που έχει εισβάλει σε τέσσερα κράτη σήμερα (Κύπρος, Συρία, Ιράκ και Λιβύη) και απειλεί πέμπτο (Ελλάδα). Η εξωτερική πολιτική της Τουρκίας βασίζεται στην αντίληψη περί ζωτικού χώρου, την οποία υιοθέτησαν οι Ναζί. Δηλαδή, μια μεγάλη δύναμη χρειάζεται ζωτικό χώρο για να “αναπνεύσει”. Ποιοι εμποδίζουν την υλοποίηση του εν λόγω τουρκικού στρατηγικού σχεδιασμού; Πρωταρχικά δύο έθνη, οι Έλληνες και οι Κούρδοι.

Συνδυαζόμενη η θεωρία του ζωτικού χώρου με την μεγαλοϊδεατική νεοοθωμανική αντίληψη, παράγει τα συγκεκριμένα αποτελέσματα. Η ιδεολογική σχέση Νεοτούρκων και Κεμάλ με τη ναζιστική ιδεολογία και τον θαυμασμό του Χίτλερ για τον Κεμάλ αποκαλύπτεται λεπτομερώς στο βιβλίο του Βρετανού καθηγητή Δρ. Στέφεν Άιριγκ με τίτλο: “Ατατούρκ και Ναζί. Δάσκαλος και μαθητής στην εφαρμογή του ολοκληρωτισμού”.

Η τουρκική γεωστρατηγική εδράζεται σε δύο θεωρίες, μία εθνικιστική-αλυτρωτική και μία πολιτική-θρησκευτική. Αυτό συμβαίνει εδώ και δεκαετίες, άλλοτε κεκαλυμμένα και άλλοτε –όπως την παρούσα περίοδο– έντονα και προκλητικά. Επιπρόσθετα, η τουρκική γεωστρατηγική διαμορφώθηκε και από δύο πρόσφατες θεωρίες: Μια νεόκοπη θεωρία που περιφρονεί έννοιες του διεθνούς δικαίου και μια που προτάσσει το νεοοθωμανικό μεγαλείο.

Ο “Εθνικός Όρκος” του Κεμάλ

Ο “Εθνικός Όρκος” (Misaak-i Milli ή Ahd-i Milli) αφορά την παρακαταθήκη του Κεμάλ, που ψηφίστηκε το 1920 στην Τουρκική Εθνοσυνέλευση στο Ερζερούμ. Τότε, και ενώ ο Ελληνικός Στρατός είχε απελευθερώσει την Σμύρνη και μια σειρά από άλλες περιοχές της δυτικής Μικράς Ασίας, ο Κεμάλ συγκάλεσε τους πολιτικούς ηγέτες της Ανατολίας και διοργάνωσε το Συνέδριο του Ερζερούμ και το Συνέδριο της Σεβάστειας.

Στα συνέδρια εκείνα, αφού εξασφάλισε και την υποστήριξη των ηγετών των φατριών των Κούρδων, αποφασίστηκαν οι βασικοί άξονες του “Εθνικού Όρκου”, που δόθηκε από την Τουρκική Εθνοσυνέλευση, σε μια συνεδρίαση που έγινε κεκλεισμένων των θυρών, στις 28 Ιανουαρίου 1920. Ο “Εθνικός Όρκος”, που αποτελείται από έξι άρθρα, ανακοινώθηκε στην κοινή γνώμη στις 17 Φεβρουαρίου και περιελάμβανε τους όρους της ειρηνευτικής συμφωνίας που ήταν διατεθειμένη να υπογράψει η Τουρκία.

Μάλιστα, για να γίνει αντιληπτό από όλους και να αποτελέσει την παρακαταθήκη του Κεμάλ και τον οδηγό για τους μελλοντικούς κυβερνήτες της Τουρκίας ήταν συνημμένα του “Εθνικού Όρκου” ο χάρτης με τις μελλοντικές διεκδικήσεις της Τουρκίας. Σε αυτόν αναγράφονταν και αναφέρονταν όλες οι περιοχές που θα διεκδικούσε η Τουρκία. Δηλαδή, όπου υπάρχουν σήμερα τουρκικές διεκδικήσεις, στη Μοσούλη, στο Χαλέπι, στην Κύπρο, στα Δωδεκάνησα, στη Δυτική Θράκη κλπ.

Ο Χάρτης του Εθνικού Όρκου με τις εδαφικές διεκδικήσεις.

Για να μην υπάρχουν αμφιβολίες για το ποιες είναι οι περιοχές που διεκδικεί το τουρκικό έθνος, ο Ερντογάν συμπεριέλαβε στα “σύνορα της καρδιάς του” το Χαλέπι (Συρία), τη Μοσούλη, το Κιρκούκ και το Αρμπιλ (Ιράκ), το Καραμπάχ (Αρμενία), το Μπατούμ (Γεωργία), την Κριμαία (Ρωσία), τη Βάρνα (Βουλγαρία), τη μουσουλμανική Βοσνία, τα Σκόπια, την ελληνική Θράκη, τη Θεσσαλονίκη (γενέτειρα του Κεμάλ) και τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου. Στην ουσία πρόκειται για τις περιοχές που αναφέρονται στον “Εθνικό Όρκο”.

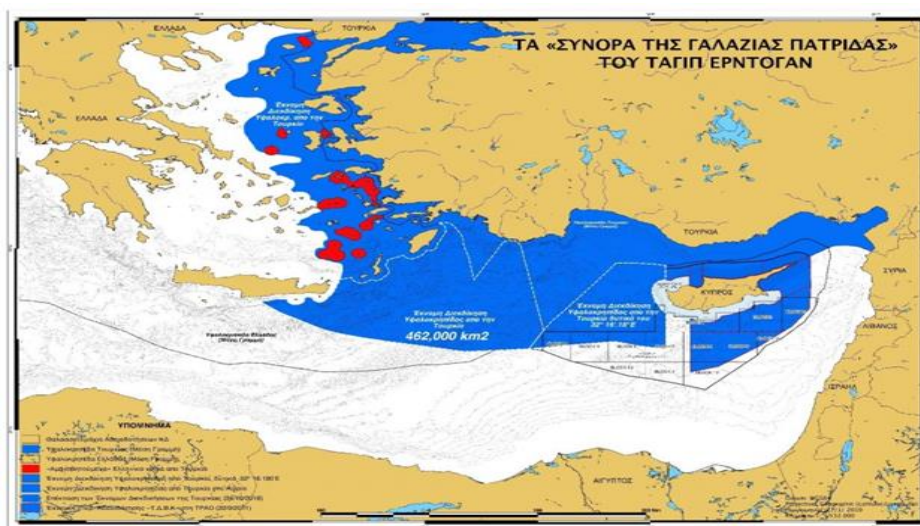
Ο Ερντογάν έχει δηλώσει ότι «η Τουρκία δεν είναι μόνο τα 82 εκατομμύρια των πολιτών της αλλά και τα εκατομμύρια αδέρφια μας στη γύρω γεωγραφική περιοχή», προσθέτοντας ότι είναι καθήκον, αλλά και δικαίωμα της Τουρκίας να ενδιαφέρεται γι’ αυτές τις περιοχές: «Η στιγμή που θα παραιτηθούμε από αυτό, θα είναι η στιγμή που θα χάσουμε την ανεξαρτησία μας και το μέλλον μας».

“Εθνική Θέαση” και “Γαλάζια Πατρίδα”

Η “Εθνική Θέαση” (Milli Gorus) του Νετμεντίν Ερμπακάν (ιστορικός ηγέτης του τουρκικού πολιτικού Ισλάμ και μέντορας του Ερντογάν) είναι το πλαίσιο των ιδεών του για μια ισχυρή Τουρκία, που παρουσίασε το 1975. Με αυτό το πρόγραμμα, ο Ερμπακάν εισήγαγε μια ιδεολογική πλατφόρμα. Πρόκειται για ένα πλαίσιο αρχών και στόχων για ανέλιξη της Τουρκίας σε σημαντική χώρα του παγκόσμιου συστήματος. Σημαντικό στοιχείο στην “Εθνική Θέαση” κατέχει το πολιτικό Ισλάμ. Έτσι, στην ουσία η “Εθνική Θέαση” είχε στόχο την αναρρίχηση ενός ισλαμικού κόμματος στην εξουσία. Ο στόχος αυτός επετεύχθη όταν ο αγαπημένος του Ερμπακάν, ο “πρίγκηπας της Ιστανμπούλ” (Ερντογάν) κυριάρχησε στην Τουρκία.

Μέχρι πριν λίγα χρόνια η Τουρκία επεδίωκε την “γκριζοποίηση” ελληνικών νησίδων, που δεν αναφέρονταν ονομαστικά στη συνθήκη της Λωζάννης και τη διχοτόμηση του Αιγαίου στον 25ο μεσημβρινό.

Τα τελευταία χρόνια προέκυψε και η “Γαλάζια Πατρίδα”. Η παράνομη –με βάση το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας– θεωρία της “Γαλάζιας Πατρίδας”, δημιουργός της οποίας είναι ο ναύαρχος Τζιχάτ Γιαϊτζί, είναι το όχημα που χρησιμοποιεί τώρα η Άγκυρα, προκειμένου να αμφισβητήσει τα δικαιώματα της Ελλάδας και της Κύπρου στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο. Αναφερόμαστε σε μια θαλάσσια έκταση περίπου 465.000 τετρ. χλμ.

Η όλη θεωρία στηρίζεται στη νομική αυθαιρεσία ότι τα νησιά δεν έχουν υφαλοκρηπίδα-AOZ. Έτσι, προέκυψε και το μνημόνιο Άγκυρας-Τρίπολης. Στην ουσία έχουμε μια προσπάθεια της Τουρκίας να οικειοποιηθεί μεγάλες θαλάσσιες εκτάσεις “επιχωμάτωνοντας” τες γεωπολιτικά. Δεν υπάρχει περίπτωση αυτό να γίνει αποδεκτό από την διεθνή κοινότητα, αφού υπάρχουν πολλά νησιώτικα κράτη, καθώς και κράτη, μέρος της επικράτειας των οποίων είναι νησιά. Είναι προφανές πως αυτά τα κράτη δεν θέλουν ούτε να ακούσουν για την τουρκική θεωρία.

Το “Στρατηγικό Βάθος” του Νταβούτογλου

Η ολοκληρωμένη γεωστρατηγική αντίληψη της νεοοθωμανικής Τουρκίας αποκαλύπτεται, διαβάζοντας το βιβλίο του καθηγητή, πρώην υπουργού Εξωτερικών και πρωθυπουργού Αχμέτ Νταβούτογλου. Εκεί, αναλύεται η γεωπολιτική κατάσταση στο σύμπλοκο Βαλκάνια-Αιγαίο-Ανατολική Μεσόγειος. Διαβάζουμε: «Μέσα σε αυτόν τον σχεδιασμό, το ζήτημα της Κύπρου, θα έλθει στο προσκήνιο με πιο ενεργό τρόπο».

Εξεκαθαρίζει την τουρκική πολιτική απέναντι σε Ελλάδα και Κύπρο, τονίζοντας ότι «η Κύπρος πρέπει να βγει από την τουρκο-ελληνική εξίσωση». Και παρακάτω: «Η Κύπρος γίνεται με αυξανόμενη ταχύτητα ένα ζήτημα Ευρασίας και Μέσης Ανατολής–Βαλκανίων

(Δυτικής Ασίας-Ανατολικής Ευρώπης». Και τότε δεν είχαν ανακαλυφθεί τα ενεργειακά αποθέματα νοτίως της Κύπρου, οι ενεργειακές συμμαχίες και άξονες, που αλλάζουν τα γεωπολιτικά δεδομένα του προαναφερθέντος συμπλόκου.

Σε ό,τι αφορά την ισλαμοτουρκική πολιτική με τα βαλκανικά κράτη αναφέρει τα εξής: «Μια αδυναμία της Τουρκίας που θα φανερωθεί στο θέμα της ασφάλειας και της προστασίας της τουρκικής κοινότητας στην Κύπρο, μπορεί να εξαπλωθεί σαν κύμα στην Δυτική Θράκη και την Βουλγαρία και ακόμη στο Αζερμπαϊτζάν και την Βοσνία». Μόνο από τα μικρά αυτά αποσπάσματα σκιαγραφείται η νεοοθωμανική στρατηγική.

Η Ελλάδα, ακολουθώντας πολιτική κατευνασμού, θεωρεί ότι θα ηρεμήσει το αδηφάγο “θηρίο”, χαϊδεύοντάς το κατά την φορά του πέλους. Αυτό, όμως, οδηγεί σταδιακά την πατρίδα στην παραχώρηση εθνικών δικαιωμάτων χωρίς πόλεμο. Διατρέχουμε κίνδυνο αφανισμού ως έθνος αν συνδυαστεί η επιθετική πολιτική της Τουρκίας με την ελληνική πολιτική κατευνασμού, καθώς και με άλλους εθνοκτόνους παράγοντες.

Αναφερόμαστε φυσικά στην υπογεννητικότητα, τη μετανάστευση των καλύτερων και πολύ καλά εκπαιδευμένων νέων μας, καθώς και την ανεξέλεγκτη παράνομη μετανάστευση στην Ελλάδα μουσουλμάνων. Μόνη ελπίδα, η διαμόρφωση εθνικής στρατηγικής με κυρίαρχη την πολιτική αποτροπής, μαζί με ισχυρές συμμαχίες και κυρίως με ανάταξη του εθνικού δυναμικού. Και για να είμαστε σαφείς, αποτροπή σημαίνει ισχύς, με δεδομένη την πολιτική εφαρμογή της, αν απαιτηθεί για την προάσπιση των εθνικών συμφερόντων.

***Ο Ιωάννης Αθ. Μπαλτζώης είναι Αντγος ε.α., με M.Sc. στην Γεωπολιτική από το ΕΚΠΑ και πρόεδρος του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.**

Πρώτη δημοσίευση : <https://slpress.gr/ethnika/toyrkiki-geostratigiki-oi-stathmoi-orizoyses/>